

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het VLAREL van 19 november 2010, wat betreft het doorvoeren van optimalisaties rond de erkenningen leefmilieu
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit voert enkele optimalisaties door rond de erkenningen leefmilieu opgenomen in het VLAREL van 19 november 2010. De erkenning als milieucoördinator wordt een erkenning van rechtswege. Voor de erkende MER-coördinator, MER-deskundige en VR-deskundige wordt een nieuw systeem van permanente vorming ingevoerd op basis van een puntensysteem. De bevoegdheid rond de laboratoria in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming en geregistreerde monsternemers wordt overgeheveld van het Departement Omgeving naar de Vlaamse Landmaatschappij.

Het voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring worden voorgelegd voor advies aan de adviesraden en aangemeld bij de Europese Commissie.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:

(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING)

SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium

OD 9. We herzien het instrument erkenningen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/101 van 21 maart 2024.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 28 maart 2024 verkregen. Voor een bespreking ervan zie infra punt 3A.

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 7 mei 2024. Voor een bespreking ervan zie infra punt 3A.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In uitvoering van de beleidsnota Omgeving 2019-2024 werd in de operationele doelstelling (OD) 9 van de beleids- en begrotingstoelichting Omgeving en Natuur, begrotingsjaar 2024, ingeschreven dat het instrument erkenningen wordt herzien met de volgende uitgangspunten: behoud van het bestaande beschermingsniveau, het creëren van een gelijk speelveld met de andere gewesten en de omliggende landen en het verminderen van de planlasten voor de betrokken professionelen. Enkel daar waar de Vlaamse overheid door haar specifieke taken en expertise een meerwaarde betekent voor de erkenningsregeling, wordt het erkenningsstelsel behouden.

Via dit voorontwerp van besluit worden enkele aanpassingen en organisatorische optimalisaties gerealiseerd. Het gaat met name om:

- De overheveling van de bevoegdheid rond de laboratoria in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming en geregistreerde monsternemers van het Departement Omgeving naar de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM).
- De erkenning als milieucoördinator wordt een erkenning van rechtswege.
- Voor de erkende MER-coördinator, MER-deskundige en VR-deskundige wordt een nieuw systeem van permanente vorming ingevoerd op basis van een puntensysteem.

Overheveling laboratoria in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming

De bevoegdheid rond de erkenning van laboratoria in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming en de geregistreerde monsternemers wordt overgeheveld van het Departement Omgeving naar de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij. Dit betekent een efficiëntiewinst voor zowel de laboratoria, bedrijven, als de overheid. De Mestbank is vandaag al bevoegd voor de erkenning van laboratoria in de discipline bodem, deeldomein bemesting. In beide gevallen gaat het om bodemanalyses op landbouwpercelen. De erkenning voor het deeldomein bodembescherming omvat de parameters organische koolstof, pH en bodemtextuur. De erkenning voor het deeldomein bemesting omvat de analyses voor nutriënten (stikstof, fosfor) en organische koolstof. Daarenboven bestaat er ook een verbondenheid tussen de compendia die erkende labo's moeten toepassen. Zo verwijst het compendium BAM (bemesting) namelijk naar het compendium BOC (bodembescherming). Op één laboratorium na gaat het over dezelfde laboratoria die erkend zijn voor beide deeldomeinen. Ten slotte verloopt ook de registratie van monsternemers, zoals voorzien in hoofdstuk 13/3 van het VLAREL, via de Mestbank.

Milieucoördinator als erkenning van rechtswege

De milieucoördinator heeft als doel duurzame productiepatronen na te streven en milieubelasting van een bedrijf in al zijn aspecten te beheersen en te beperken. De functie van milieucoördinator

bestaat op twee niveaus A en B, naargelang de potentiële milieu-impact. Een milieucoördinator-werknemer (interne milieucoördinator) hoeft niet erkend te zijn om aangesteld te kunnen worden en de decretale taken van de milieucoördinator op te nemen. Een externe milieucoördinator daarentegen wel. De erkenning wordt vandaag toegekend op basis van een basisdiploma, een opleidingseis en werkervaring. Een jaarlijkse bijscholing is vereist. In Vlaanderen zijn momenteel circa 670 milieucoördinatoren erkend. Daarnaast zijn er nog een groter aantal niet-erkende milieucoördinatoren (interne milieucoördinatoren – werknemer van de exploitant). Met een erkenning van rechtswege wordt de erkenning van milieucoördinator behouden op basis van een basisdiploma (bachelor/master) en een extra opleidingseis (getuigschrift van aanvullende vorming milieucoördinator) naargelang het niveau van uitoefenen van de functie.

Dit voorstel betekent een vereenvoudiging voor zowel de aanvrager van de erkenning als voor de erkenningverlenende overheid. Bovendien wordt zo ook het verschil tussen de (interne) milieucoördinator-werknemer en de erkende (externe) milieucoördinator gedeeltelijk weggewerkt.

Permanente vorming MER-coördinatoren, MER-deskundigen en VR-deskundigen

Deze maatregel volgt uit de uitvoering van de conceptnota “Modernisering MER”. Vandaag geldt voor MER-coördinatoren, MER-deskundigen en VR-deskundigen reeds een bijscholingsverplichting van acht uur per jaar. Met het nieuwe systeem kan elke deskundige en MER-coördinator vrij zijn vormingsprogramma samenstellen uit bepaalde activiteiten die in aanmerking komen voor zogenoemde bijscholingspunten. Het gaat dan bijvoorbeeld over het volgen van opleidingen, maar ook het zelf doceren van opleidingen of het leveren van bijdragen aan het Expertisecentrum MER. Met de maatregel wordt ook meer flexibiliteit ingevoerd aangezien men bijscholingspunten kan doorschuiven naar het volgende jaar.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 (hierna: Milieuhandhavingsbesluit)

Artikel 1

Dit artikel wijzigt bijlage XXIII van het Milieuhandhavingsbesluit met het oog op het depenaliseren van het nieuwe systeem van permanente vorming voor de erkende MER-coördinatoren, MER-deskundigen en VR-deskundigen (zie wijzigingsartikels 6 tot en met 8).

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het VLAREL van 19 november 2010

Artikel 2

Dit artikel wijzigt artikel 4, §1, 43° van het VLAREL. Er worden een aantal tekstuele wijzigingen doorgevoerd en de bevoegdheid rond de erkenning van laboratoria in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming en de geregistreerde monsternemers wordt overgeheveld van het Departement Omgeving naar de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij. Deze overheveling heeft geen budgettaire impact of impact op vlak van personeel binnen de Vlaamse overheid. Deze taak wordt opgenomen binnen de reeds bestaande werkingsmiddelen.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 18 van het VLAREL. De erkenning als milieucoördinator wordt een erkenning van rechtswege op basis van het getuigschrift voor aanvullende vorming

milieucoördinator. Dit betekent een administratieve vereenvoudiging. De bijzondere erkenningsvoorwaarde om minstens één jaar praktische ervaring te hebben, wordt opgeheven.

Artikel 4

In artikel 28 van het VLAREL worden verschillende wijzigingen aangebracht. In paragraaf 1, tweede lid wordt tekstueel verduidelijkt dat de termijn waarbinnen een onvolledige erkenningsaanvraag moet worden aangevuld door de aanvrager begint te lopen vanaf de aanvankelijke aanvraag. Op die manier kan de aanvrager niet blijvend stukken toevoegen aan een onvolledig aanvraagdossier.

In paragraaf 2 wordt punt 1 opgeheven. Voor de aanvragen tot erkenning als milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen wordt in praktijk niet langer advies gegeven. De bevoegde afdeling is evenwel nog steeds verplicht om het advies te vragen. Via deze wijziging zetten we dit recht. De bevoegde afdeling kan desgevallend nog steeds beroep doen op artikel 28, §4 van het VLAREL om aanvullende adviezen of inlichtingen te vragen.

In paragraaf 2 wordt punt 2 vervangen omdat de dossierbehandeling en advisering voor de erkenningsaanvragen van MER-deskundigen, MER-coördinatoren en VR-deskundigen binnen eenzelfde afdeling gebeurt. Een advies binnen de eigen afdeling is daarbij overbodig. Het eindadvies volstaat. In paragraaf 2 wordt punt 3 om dezelfde reden opgeheven.

Artikel 5

In artikel 32, §2 van het VLAREL wordt de milieucoördinator toegevoegd als erkenning van rechtswege. De personen die erkend van rechtswege wensen te worden als milieucoördinator, moeten het gebruik van de erkenning melden en hierbij hun getuigschrift overmaken aan de bevoegde afdeling via het online erkenningenloket.

Artikel 6

Artikel 38 van het VLAREL wordt aangepast, om te voorzien in een permanente vorming met puntensysteem voor de erkende MER-deskundigen als bijzondere gebruiks-eis. Deze maatregel kadert in de uitvoering van de conceptnota "Modernisering MER". Vandaag moet een erkende MER-deskundige voor de discipline waarvoor deze persoon erkend is jaarlijks al een bijscholing van acht uur volgen. Het puntensysteem laat toe om de relevante bijscholing te volgen over meerdere jaren en biedt ook de mogelijkheid dat elke deskundige zijn vormingsprogramma zelf kan samenstellen. Zo levert het volgen van opleidingen punten op, maar evenzeer het doceren van opleidingen of het leveren van bijdragen aan het Expertisecentrum MER. Elke MER-deskundige moet jaarlijks minimum acht punten verzamelen en zestien punten kunnen jaarlijks overgedragen worden naar het volgende jaar. Driejaarlijks komt dit neer op 24 punten en op deze manier kan het verzamelen van punten gespreid worden over drie jaar. Zo kan de MER-deskundige flexibeler omspringen om langdurige opleidingen te volgen of bij afwezigheid. De bepalingen rond het puntensysteem zijn verder uitgewerkt in de nieuwe bijlage 26 (zie wijzigingsartikel 11).

Artikel 7

Artikel 39 van het VLAREL wordt aangepast, om te voorzien in een permanente vorming met puntensysteem voor de erkende VR-deskundigen als bijzondere gebruiks-eis, analoog aan de nieuwe regeling voor de erkende MER-deskundigen (zie wijzigingsartikel 6). Vandaag moet een erkende VR-deskundige jaarlijks al een bijscholing van acht uur volgen. Het puntensysteem laat toe om de relevante bijscholing te volgen over meerdere jaren en biedt ook de mogelijkheid dat elke deskundige zijn vormingsprogramma zelf kan samenstellen. Zo levert het volgen van opleidingen punten op, maar evenzeer het doceren van opleidingen of het leveren van bijdragen aan de bevoegde afdeling. Elke VR-deskundige moet jaarlijks minimum acht punten verzamelen en zestien punten kunnen jaarlijks overgedragen worden naar het volgende jaar. Driejaarlijks komt dit neer op

24 punten en op deze manier kan het verzamelen van punten gespreid worden over drie jaar. Zo kan de VR-deskundige flexibeler omspringen om langdurige opleidingen te volgen of bij afwezigheid. De bepalingen rond het puntensysteem zijn verder uitgewerkt in de nieuwe bijlage 26 (zie wijzigingsartikel 11).

Artikel 8

Dit artikel wijzigt de bijzondere gebruikseisen voor MER-coördinatoren in artikel 39/2 van het VLAREL. Voor de MER-coördinatoren wordt eveneens, analoog aan de MER-deskundigen en VR-deskundigen, voorzien in een permanente vorming met puntensysteem als bijzondere gebruikseis. Deze maatregel kadert in de uitvoering van de conceptnota "Modernisering MER". Vandaag moet een erkende MER-coördinator jaarlijks al een bijscholing van acht uur volgen. Het puntensysteem laat toe om de relevante bijscholing te volgen over meerdere jaren en biedt ook de mogelijkheid dat elke MER-coördinator zijn vormingsprogramma zelf kan samenstellen. Zo levert het volgen van opleidingen punten op, maar evenzeer het doceren van opleidingen of het leveren van bijdragen aan het Expertisecentrum MER. Elke MER-coördinator moet jaarlijks minimum acht punten verzamelen en zestien punten kunnen jaarlijks overgedragen worden naar het volgende jaar. Driejaarlijks komt dit neer op 24 punten. Op deze manier kan het verzamelen van punten gespreid worden over drie jaar. Zo kan de MER-coördinator flexibeler omspringen om langdurige opleidingen te volgen of bij afwezigheid. De bepalingen rond het puntensysteem zijn verder uitgewerkt in de nieuwe bijlage 26 (zie wijzigingsartikel 11).

Verder worden in dit artikel voor de coherentie de bepalingen rond onafhankelijkheid en het niet kunnen gebruiken van de erkenning door de MER-coördinator gelijkgetrokken met de bepalingen voor de MER-deskundigen en VR-deskundigen.

Artikel 9

Artikel 54/1, §2, 1° van het VLAREL rond de retributies wordt tekstueel aangepast, aangezien de erkenning als milieucoördinator wordt opgenomen als erkenning van rechtswege (zie wijzigingsartikel 2).

Artikel 10

Dit artikel wijzigt punt A van bijlage 18 van het VLAREL dat de bedragen voor de retributies voor het behandelen van de aanvraag tot erkenning en het toezicht op de erkenning bevat. Voor de erkenning van de milieucoördinatoren zal geen behandeling meer nodig zijn, aangezien deze personen erkend zullen worden van rechtswege. Een retributie voor het behandelen van de aanvraag kan dan ook worden opgeheven. De retributie voor het toezicht op de erkenning blijft ongewijzigd.

Artikel 11

Aan het VLAREL wordt een nieuwe bijlage 26 toegevoegd. Deze bijlage omvat de bijkomende technische regels die vorm geven aan het nieuwe systeem van permanente vorming. De bijlage omvat in de eerste plaats een aantal algemene bepalingen, namelijk dat de erkende MER-deskundigen, VR-deskundigen en MER-coördinatoren jaarlijks acht bijscholingspunten moeten verzamelen en dat er maximaal zestien punten kunnen worden overgedragen naar het volgende jaar. Vervolgens wordt per erkenning opgesomd welke activiteiten in aanmerking komen om bijscholingspunten te verzamelen. Het gaat om het volgen van opleidingen, doceren van

opleidingen, het deelnemen aan sectorale overlegmomenten en het verlenen van medewerking aan de bevoegde afdeling.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de klassieke slotformulering.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit voorziet dat de erkenning als milieucoördinator in de toekomst wordt beschouwd als een erkenning van rechtswege. Hierdoor wordt de retributie voor het behandelen van de erkenningsaanvraag voor de erkenning als milieucoördinator opgeheven (niet geïndexeerd bedrag: 250 euro; wijzigingsartikel 10). Bij een erkenning van rechtswege worden er immers geen dossiers behandeld. Dit heeft een zeer beperkte impact op de inkomsten van het VLAREL-fonds (ontvangstenartikel QBO-9QCETOE-OW). De afgelopen jaren werden er ca. 30 dossiers per jaar behandeld wat voor volgende inkomsten zorgde:

Jaar	Bedrag in euro
2023	11.349
2022	8.191
2021	10.841

Deze beperkte inkomsten vallen in de toekomst dus weg. Het voorontwerp van besluit heeft verder geen directe of indirecte budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 28 maart 2024 en stelde dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit voorontwerp van besluit vereist was met toepassing van artikel 31, §1 BVCO.

Op 7 mei 2024 gaf de minister van Financiën en Begroting zijn begrotingsakkoord, gelet op het gunstig advies van de Inspectie Van Financiën en op voorwaarde dat de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten en niet leidt tot een budgettaire meervraag in de toekomst.

B. ESR-TOETS

Dit voorontwerp van besluit heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp van besluit heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken, is niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt ter advisering overgemaakt aan:

- 1° de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
- 2° de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad);
- 3° de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC);
- 4° de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

Het voorontwerp van besluit zal ook worden aangemeld bij de Europese Commissie in overeenstemming met artikel 15 van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt. Die kennisgeving is niet opschortend voor de vaststelling van de betrokken bepalingen.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het VLAREL van 19 november 2010, wat betreft het doorvoeren van optimalisaties rond de erkenningen leefmilieu;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de SERV, Minaraad, VTC en GBA in te winnen;
- 3° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, te gelasten het voormelde voorontwerp van besluit aan te melden bij de Europese Commissie in overeenstemming met artikel 15 van richtlijn 2006/123/EG.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal Demir

Bijlagen:

- het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het VLAREL van 19 november 2010, wat betreft het doorvoeren van optimalisaties rond de erkenningen leefmilieu;
- bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het VLAREL van 19 november 2010, wat betreft het doorvoeren van optimalisaties rond de erkenningen leefmilieu;
- advies van de inspectie van Financiën van 28 maart 2024;
- begrotingsakkoord van de minister van Financiën en Begroting van 7 mei 2024.